

Diváková, Zdeňka, pěvkyně-sopranistka, pedagožka, narozena 31. 12. 1920, Ostrava, zemřela 7. 12. 2011, tamtéž.

Vyrůstala v rodině s hudebním zázemím. Otec Jan Divák byl amatérským zpěvákem, povoláním důlní dozorce. Jejím prvním učitelem zpěvu se stal učitel Kokeš. Ten podporoval sborová i sólová pěvecká vystoupení Divákové. Pro matčin nesouhlas se studiem hudby absolvovala roku 1938 Diváková nejprve odbornou školu pro ženská povolání. Studium na Hudební škole dr. Leoše Janáčka v Moravské Ostravě-Vítkovicích (1940–43) získala 1943 vysvědčení o učitelské způsobilosti. Zpěvu Divákovou učil tenorista Karel Kügler a profesor Rudolf Vašek, který pomohl jí vybudovat správnou pěveckou techniku. Ještě roku 1943 složila státní zkoušku (absolutorium) na pražské konzervatoři a začala působit jako učitelka zpěvu na Hudební škole dr. Leoše Janáčka v Moravské Ostravě-Vítkovicích.

Diváková zprvu rozvíjela koncertní činnost. Na koncertech vystupovala nejčastěji s písňovým programem. Roku 1945 se díky Zdeňku Chalabalovi, který ji pozval na předzpívání, stala krátce sólistkou opery Zemského divadla v Ostravě. Zde debutovala rolí Lidunky v opeře *V studni* Viléma Blodka (14. října 1945). Popularitu Diváková získala až s rolí Cho-Cho-San v *Madame Butterfly* o rok později (23. října 1946). Pro neshody Divákové s vedením ostravského divadla nastoupila v letech 1948–49 jako host a následně jako členka do Slezského národního divadla v Opavě. Zde nastudovala pět operních premiér: *Šelma sedlák*, *Rusalka*, *Hubička*, *Madame Butterfly* a *Carmen*. Role Cho-Cho-San, Antonie a Vendulky ale zpívala Diváková v ostravském divadle i v době neshod s vedením. Od roku 1948 působila dalších třicet let (do 1978) opět v Ostravě. Svou pěveckou kariéru ukončila rolí Ludmily (*Prodaná nevěsta*) dne 29. června 1978.

Diváková hostovala v divadlech v Opavě, Brně, Olomouci, Pardubicích, Plzni, Ústí nad Labem, i v zahraničí v Bratislavě, Košicích, v Chorvatsku (1958, 1959), Gruzii, Arménii, v Německu, Itálii a Polsku. Věnovala se také pedagogické činnosti. Vyučovala na Hudební škole dr. Leoše Janáčka v Moravské Ostravě-Vítkovicích, Konzervatoři Leoše Janáčka v Ostravě (1953–55, 1962–82), Janáčkově akademii múzických umění (1956–58), vyučovala soukromě. Na ostravské konzervatoři byla spoluzakladatelkou (spolu s Rudolfem Vaškem) tamějšího pěveckého oddělení. Z jejích žáků vynikli Svatava Slavičková, Dagmar Hodačová-Vinšová, Jiří Kubík, Břetislav Vojkůvka, Radek Quis a Eduard Klezla.

Její pěvecký projev byl technicky kvalitní, skvěle ovládala herecké umění. Diváková vynikla například v roli Vendulky (*Hubička*) a Hedviky (*Čertova stěna*), Rusalky (*Rusalka*), kněžny

(*Šelma sedlák*), kněžny (*Čert a Káča*), Julie (*Jakobín*), Lidunky (*V studni*), Kateřiny (*Psohlavci*), princezny (*Smrt kmotřička*, Rudolf Karel), Jenůfy i Kostelničky (*Její pastorkyňa*). Ze zahraničních titulů zpívala role Toscy (*Tosca*), Cho-Cho-San (*Madame Butterfly*), Aidy (*Aida*), Nelly (*Gianni Schicchi*), Flory (*La Traviata*), Abigail (*Nabucco*), Curry (*Síla osudu*), Giovanna (*Rigoletto*), Agáty (*Čarostřelec*), Markétky (*Faust a Markétka*) Elizy (*Piková dáma*), Amélie (*Maškarní ples*), Antonii (*Hoffmannovy povídky*), Evžen Oněgin, *Soročinský jarmark*.

Nejbližšími operními hrdinkami Divákové se staly Aida, Abigail, Amélie a Leonora z oper Giuseppe Verdiho; a Rusalka, Krasava, Julie, Vendulka, Hedvika, Jenůfa a Kostelnička z oper českých autorů.

Literatura

I. Lexika

ČSHS.

Biografický slovník Slezska a severní Moravy (Opava – Ostrava 1995).

II. Ostatní

Šuler, Oldřich: 40 let ostravského divadla 1919-1959 (Ostrava 1959).

Sýkorová-Čapková, Eva: 60 let Státního divadla v Ostravě (Ostrava 1979).

Kabeláč, Vojtěch: 70 let Státního divadla v Ostravě (Ostrava 1979).

Almanach Národního divadla moravskoslezského 1919-1999 (Ostrava 1999).

Melnar, Josef: Zdeňka Diváková (Brno, 2009).

<https://www.ndm.cz/cz/osoba/6216-divakova-zdenka.html> [cit. 9. 4. 2022].

Lucie Regináčová